

POPIS BELE ŠTORKLJE *Ciconia ciconia* V SV SLOVENIJI V LETU 2000

UVOD

Bela štorclja je v Sloveniji razširjena predvsem v severovzhodni Sloveniji, saj živi tukaj skoraj 80 % naše populacije. Približno sliko te razširjenosti bele štorclje smo ornitologi sicer poznali, ne pa tudi njenega dejanskega števila in populacijskih trendov. Zadnji vseslovenski popis, opravljen do prejšnje sezone, je segal v daljno leto 1979, ko ga je izvedel Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor. Seveda pa se je v vseh teh letih, ki so pretekla od takrat, marsikaj spremenilo, zato smo v letu 1999 pri Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije v okviru projekta Bela štorclja-ptica leta, organizirali prvi popis belih štorclj po dvajsetih letih, ki je zajemal celotno ozemlje Slovenije. Po uspešno opravljenem popisu v preteklem letu in pridobljenih dragocenih izkušnjah smo se odločili, da bo akcija postala tradicionalna, se pravi, da jo bomo odslej izvajali vsako leto. Le z vsakoletnim spremljanjem naše populacije belih štorclj bomo namreč dobili vpogled v njeno dinamiko in ogroženost.

METODA DELA

Za popisovanje belih štorclj smo izdelali poseben obrazec, ki smo ga izpolnili ob vsakem odkritem gnezdu. Vanj smo vpisali osnovne podatke o lokaciji gnezda ter njegovi namestitvi in morebitni ogroženosti povezani s tem. Posebno pozornost smo namenili gnezdečim parom štorclj, kljub temu pa smo popisovali tudi obiskovalke in dobro ohranjena prazna gnezda. Popis smo opravili v treh dneh, med 6. in 9. 7. 2000. Na delu so bile tri skupine sestavljene iz mentorja in treh ali štirih mladih udeležencev tabora. Sistematično smo obdelali celotno SV Slovenijo in na ta način popisali vsa gnezda na tem območju. Pri tem smo opravili okoli 2500 kilometrov poti. Pri delu smo popisovali mednarodno standardizirane parametre, saj lahko le na takšen način naše rezultate primerjamo z rezultati iz drugih držav.

REZULTATI IN RAZPRAVA

V okviru tabora smo popisali 189 gnezd bele štorclje, od skupno približno 230-ih v Sloveniji. S tem smo obdelali vse regije v naši državi ki jih štorclja naseljuje, z izjemo Dolenjske, Bele krajine ter posameznih gnezd v okolici Celja in Ljubljane. 156 gnezd je zasedel gnezdeč par bele štorclje in v 137 so uspešno vzredile mladiče. Povprečno število mladičev glede na vsa zasedena gnezda je v tem letu 2,34 - to je kar za 0,5 več kot v preteklem letu. Tako lahko rečemo, da je bilo letošnje leto za gnezdeče štorclje zelo uspešno.

Število gnezd	189
HPm	137
JZm	2,67
Hpo	19
Jza	2,34
HB	14
HO	19

Tabela 1: Popisni parametri bele štorke v SV Sloveniji z mednarodno standardiziranimi kraticami.

HPm- število zasedenih gnezd s poletnimi mladiči

JZm- povprečno število poletnih mladičev glede na zasedena gnezda z mladiči

Hpo- število zasedenih gnezd brez mladičev

Jza- povprečno število poletnih mladičev glede na zasedena gnezda

HB- gnezda ki jih je zasedel posamezen osebek ali par štorke in se na njih zadrževal manj kot štiri tedne (obiskovalka)

HO- prazna gnezda

Razloge za dober gnezditveni uspeh bele štorke v letu 2000 lahko deloma iščemo v zelo sušnem vremenu v tem letu. Predvsem v obdobju ko se izlegajo mladiči (konec maja), ima toplo in suho vreme ugoden vpliv na gnezditveno uspešnost. Poleg tega je ob takšnem vremenu na voljo več žuželk (predvsem kobilic), ki so na večjem delu obravnavanega območja po vsej verjetnosti glavna hrana bele štorke.

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem vsem, ki so sodelovali pri terenskem popisu belih štorke v letošnjem letu, oziroma so pripomogli k njegovi izvedbi: vodji tabora Damijanu Denacu, njegovemu pomočniku Jakobu Smoletu, mentorjema Matjažu Kerčku in Borutu Štumbergerju ter mladim udeležencem tabora, Maši Gašperin, Alenki Kramar, Tadeju Kuglerju, Cvetki Marhold, Matjažu Premzlu, Alešu Tomažiču, Tadeju Trstenjaku, Branislavu Zlodnjaku-Primožu in Simoni Zver.

Luka Božič, Pintarjeva 16, 2106 Maribor, e-mail: luka.bozic@siol.net